

Versteende binnentuinen

Een argeloze passant in onze lange, strakgelijnde straten heeft er geen vermoeden van welke paradijsjes van verzamelingen binnentuinen zich aan de achterkant van de huizen bevinden. Luchtfoto's onthullen dat het "binnengroen" een grotere oppervlakte beslaat dan parken en plantsoenen. Deze voor een stad unieke situatie draagt samen met de nooit aflatende wind bij tot onze frisse lucht.

Deze zomer zijn in ons blok weer een aantal tuinen bestraat. De trend is landelijk: creatief wordt met stenen van diverse kleuren een buitenkamer gemaakt van de tuin. Comfortabel en rustiek tuinmeubilair maakt het geheel aantrekkelijk bij mooi weer.

In onze tuinen staan dikwijls grote bomen, soms meer dan 100 jaar oud, door snoei in toom gehouden. Koele schaduw bij hitte, rustgevend groen, takkenspel in de winter, boeiend en rijk vogelleven, afscherming van de omgeving.

Er zijn bomen die open grond nodig hebben om met haarwortels aan de oppervlakte zuurstof op te kunnen nemen. Het is te hopen dat er tussen de stenen nog genoeg open plekjes blijven. Voor bewoners onderling leveren de bomen heel wat gesprekstof op met invalshoeken afhankelijk van de woonhoogte. De bomen zijn veelal ouder dan menige bewoner. Enkele bomen hebben generaties overleefd.

Akoestiek Verrassend is de akoestiek in zo'n blok. Het opgroeien van de kinderen, op handen zijnde echtscheidingen, sociaal leven, telefoonverkeer, muzikale vorderingen, huisdieren etcetera komen aan de lucht. Een eldorado voor soundscape verzamelaars! Heftig zijn in de zomer de renovatiegeluiden - er wordt voortdurend verbouwd. Als je boft wordt het afgewisseld door gezang van bouwvakkers - zij ontdekken de akoestiek en het holle huis is hun klankkast.

Als ik dagelijks hoor dat de lijster een huisjesslak uit mijn tuin stukslaat op een steen, bedenk ik dat de natuur wel een evenwicht vindt.

Als de werkers huiswaarts keren neemt een doe-het-zelver het geraas over met geavanceerde apparatuur uit de aanbidding. Door elke nieuwe steentuin - schoolpleintje zei een kind laatst - wordt de akoestiek versterkt.

Het brengt de bewoners dicht bij elkaar. In de toekomst zullen misschien hier concertjes en toneelvoorstellingen georganiseerd worden.

Besparing De bewoner die een steentuintje aanlegt beseft dat

nog niet - hij doet het ook om (tuin)werk te besparen, of uit teleurstelling over planten die het niet willen doen. Werkbesparing: dat is nog de vraag. Groene algen tieren welig op stenen en maken de tuin gevaarlijk glibberig. Het voorjaar wordt ingeluid door het geraas van hogedruksputten. Decoratieve potten met planten vragen ook verzorging: ze drogen eerder uit in de zomer en bevriezen in de winter. Pissebedden houden van zo'n onderkomen.

Variatie en evenwicht De variatie in tuinen maakt het blok interessant. Er zijn tuinen waarin dagelijks gewerkt en gemijmerd wordt en waarin elk blaadje in een betekenisvol geheel is opgenomen. Mijn tuin wordt door de één bejubeld als een soort natuurtuin, de ander vindt het een verwaarloosde boel. Het is wonderlijk dat er soms heel veel bloemen in bloeien, vaak aan struiken die er al waren voor wij er kwamen. Zelf heb ik wel eens het gevoel de controle er over te verliezen en vrees ik dat dit stukje grond weer zal veranderen in het moeras dat het vroeger geweest moet zijn. Ik troost mij dan met het kijken naar de vele insecten (hommels!), vogels, slakken, padden, pissebedden ook. Samen met de zaden van de springbalsemien wordt de hele buurt hiervan voorzien.

Als ik dagelijks hoor dat de lijster een huisjesslak uit mijn tuin stukslaat op een steen, bedenk ik dat de natuur wel een evenwicht vindt.

Wie weet: een generatie verder worden de stenen misschien weer opgegraven en ontkiemen de zaden van het vroegere "onkruid". Ongetwijfeld zal daar dan een studie over verschijnen.

C.L. van het Kaar